UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

2 päivänä joulukuuta 2010 *

Asiassa C-276/09,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Yhdistynyt kuningaskunta) on esittänyt 8.4.2009 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 20.7.2009, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Everything Everywhere Ltd, aiemmin T-Mobile (UK) Ltd,

vastaan

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit R. Silva de Lapuerta, G. Arestis, J. Malenovský ja T. von Danwitz (esittelevä tuomari),

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

julkisasiamies: P. Cruz Villalón,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 30.9.2010 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Everything Everywhere Ltd, aiemmin T-Mobile (UK) Ltd, edustajinaan J. Peacock, QC, ja barrister M. Angiolini,

– Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään H. Walker, avustajanaan barrister R. Hill,

– Kreikan hallitus, asiamiehinään S. Spyropoulos, M. Germani ja V. Karra,

– Irlanti, asiamiehenään D. O'Hagan, avustajanaan barrister B. Doherty,

– Euroopan komissio, asiamiehinään R. Lyal ja M. Afonso,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17.5.1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1; jäljempänä kuudes direktiivin) 13 artiklan B kohdan d alakohdan 1 ja 3 alakohdan, joissa säädetään, että arvonlisäverosta vapautetaan muun muassa luottojen välitys ja liiketoimet, jotka koskevat maksuja ja tilisiirtoja, tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa valittajana on Everything Everywhere Ltd, aiemmin T-Mobile (UK) Ltd (jäljempänä Everything Everywhere), ja vastapuolena Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (jäljempänä Commissioners) ja jossa on kyse siitä, miten on kohdeltava arvonlisäverotuksessa maksuja, jotka Everything Everywhere perii asiakkailtaan, kun he valitsevat tiettyjä tapoja maksaa kuukausittaiset laskunsa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin säännöstö

3 Kuudennen direktiivin 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti arvonlisäveroa on kannettava ”verovelvollisen tässä ominaisuudessaan maan alueella suorittamasta vastikkeellisesta tavaroiden luovutuksesta ja palvelujen suorituksesta”.

4 Kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdassa, jonka otsikko on ”Muut vapautukset”, säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta jäljempänä luetellut liiketoimet edellytyksillä, joita ne asettavat vapautusten oikeaksi ja selkeäksi soveltamiseksi sekä veropetosten, veron kiertämisen ja muiden väärinkäytösten estämiseksi, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön muiden säännösten soveltamista:

– –

d) seuraavat liiketoimet:

1. luottojen myöntäminen ja välitys sekä luotonantajan harjoittama luoton hallinta;

– –

3. liiketoimet, mukaan lukien välitys, jotka koskevat talletus- ja käyttötilejä, maksuja, tilisiirtoja, saamisia, shekkejä ja muita siirrettäviä asiakirjoja, lukuun ottamatta saamisten perimistä;

– –”

Kansallinen säännöstö

5 Kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 1 ja 3 alakohdassa säädetty vapautus on saatettu osaksi Yhdistyneen kuningaskunnan oikeusjärjestystä vuoden 1994 arvonlisäverolain (Value Added Tax Act 1994) liitteessä 9 olevan 5 ryhmän 1 ja 5 kohdassa, jonka mukaan arvonlisäverosta on vapautettu

”1. rahan, kaikenlaisten vakuuksien tai rahamaksujen suorittamista koskevien kehotusten tai määräysten liikkeeseen laskeminen, luovutus tai hankkiminen tai kaikenlaiset muut niitä koskevat liiketoimet;

– –

5. edellä 1, 2, 3, 4 tai 6 kohdassa tarkoitettuihin liiketoimiin (riippumatta siitä, suoritetaanko kyseinen liiketoimi lopulta) liittyvien välityspalvelujen tarjoaminen välittäjän ominaisuudessa toimivan henkilön toimesta.”

6 Vuoden 1994 arvonlisäverolain liitteessä 9 olevan 5 ryhmän 5–5B huomautuksissa todetaan seuraavaa:

”(5) Edellä 5 kohdassa mainituilla ’välityspalveluilla’ tarkoitetaan palveluja, joiden tavoitteena on saattaa rahoituspalvelujen tarjoamiseksi yhteen

a) henkilöt, jotka etsivät tai saattavat etsiä rahoituspalveluja, ja

b) henkilöt, jotka tarjoavat rahoituspalveluja

sekä (1, 2, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettujen rahoituspalvelujen tapauksessa) kyseisten rahoituspalvelujen tarjoamista koskevien sopimusten tekemistä edeltävien töiden suorittamista, lukuun ottamatta markkinatutkimus-, tuotesuunnittelu-, mainonta-, myynninedistämispalvelujen tai muiden vastaavien palvelujen tarjoamista ja tällaiseen toimintaan liittyvien tietojen keruuta, yhdistelyä ja tarjoamista.

(5A) Edellä 5 kohdassa mainitulla ’välittäjän ominaisuudessa’ toimivalla henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, joka toimii välittäjänä tai yhtenä niistä

a) henkilön, joka tarjoaa rahoituspalveluja, ja

b) henkilön, joka etsii tai saattaa etsiä rahoituspalveluja, välillä

– –

(5B) Edellä 5 ja 5A huomautuksissa mainituilla 'rahoituspalveluilla' tarkoitetaan minkä tahansa 1, 2, 3, 4 tai 6 kohdan soveltamisalaan kuuluvan liiketoimen toteuttamista."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

7 Everything Everywhere on televiestintäalan yritys, joka tarjoaa matkapuhelinpalveluja. Voidakseen käyttää näitä palveluja asiakkaat voivat maksaa etukäteen kerryttämällä asiakastilinsä saldoa tai laskutuskauden lopussa. Tässä viimeksi mainitussa tapauksessa Everything Everywhere lähettää asiakkailleen kuukausittaisen laskun, jonka he voivat maksaa eri tavoilla. Näin ollen asiakkaat voivat valita seuraavista maksutavoista:

– tilisiirto suoraveloitusjärjestelmän avulla

– tilisiirto Bankers' Automated Clearing Systemin (BACS) (pankkien välinen automaattinen maksunsiirtojärjestelmä, jäljempänä BACS-tilisiirto) välityksellä

– pankki- tai luottokorttimaksut puhelimitse tai internetissä

– maksut sellaisen ulkopuolisen edustajan välityksellä, joka on valtuutettu vastaanottamaan maksuja, esimerkiksi postitoimistossa ("Post Office")

– maksut postitse lähetettävällä sekillä tai

– Everything Everywheren pankin eli HSBC Bank Plc:n tai jonkin muun pankin konttorissa suoritettavat käteismaksut, jotka hyvitetään Everything Everywheren pankkitilille.

8 Jos asiakas maksaa laskunsa suoraveloitusjärjestelmän avulla tai BACS-tilisiirtona, Everything Everywhere ei veloita häneltä lisämaksuja.

9 Tilisiirto suoraveloitusjärjestelmässä edellyttää suoraveloitusvaltuutusta eli että asiakas on ensin antanut pankilleen pysyvän valtuutuksen suorittaa Everything Everywheren pyytämät maksut. Tämän perusteella jälkimmäinen pyytää jokaista erääntyvää maksua varten kyseiseltä pankilta BACS:n välityksellä, että asiakkaan maksettavana oleva summa siirretään. BACS-tilisiirto toteutetaan joka kerta sen asiakkaan aloitteesta, joka antaa pankilleen määräyksen siirtää tietty summa hänen omalta tililtään Everything Everywheren tilille.

10 Jos maksut sitä vastoin suoritetaan jollakin muulla edellä tämän tuomion 7 kohdassa mainitulla tavalla, peritään seuraavassa kuussa kolmen Englannin punnan (GBP) suuruinen lisämaksu, jonka Everything Everywhere määrittelee erilliseksi käsittelymaksuksi (separate payment handling charge, jäljempänä SPHC-maksu).

11 Näin ollen SPHC-maksut veloitetaan asiakkaalta, joka maksaa pankki- tai luottokortilla siten, että hän käynnistää puhelimitse tai internetissä tietojenkäsittelyprosessin, jonka päätteeksi maksettava summa siirretään kortin myöntäneestä pankista

Everything Everywheren tilille. SPHC-maksu veloitetaan myös silloin, kun maksu suoritetaan käteisellä joko pankin konttoriin tai maksun vastaanottamiseen valtuutetun sellaisen edustajan toimipisteeseen, muun muassa postikonttoriin, jonka kanssa Everything Everywhere on tehnyt sopimuksen, jonka mukaan tällaiset maksut vastaanotetaan sen lukuun. Everything Everywhere perii SPHC-maksut myös asiakkailta, jotka maksavat matkapuhelinpalvelut sekillä joko toimittamalla sekin valitsemansa pankin konttoriin tai lähettämällä sen Everything Everywheren pankkiin kirjekuoressa, johon on ennalta painettu tämän viimeksi mainitun pankin osoite.

12 SPHC-maksuista määrätään Everything Everywheren soveltamissa yleisissä sopimusehdoissa. SPHC-maksut mainitaan Everything Everywheren hintaesitteissä ja sen internetsivuilla. Noin 28 prosenttia Everything Everywheren asiakkaista valitsee muun maksutavan kuin suoraveloitusjärjestelmän tai BACS-tilisiirron, ja heidän on näin ollen maksettava SPHC-maksut.

13 SPHC-maksuja ei peritä asiakkailta, jotka maksavat kaikki matkapuhelinpalvelut ennalta asiakastilinsä saldoa kerryttämällä, eikä yritysasiakkailta.

14 Everything Everywheren mielestä SPHC-maksua on pidettävä vastikkeena vastikkeellisesta maksujenkäsittelypalvelusta ja ne ovat täten vapautettuja arvonlisäverosta kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan mukaisesti. Everything Everywhere esitti vuoden 2005 elokuussa vaatimuksen, joka koski 4 063 228,08 GBP:n suuruista summaa, joka vastaa elokuun 2003 ja heinäkuun 2005 välisenä aikana SPCH-maksujen perusteella myynnistä liikaa maksettua veroa. Commissioners hylkäsi tämän vaatimuksen. Everything Everywhere nosti tästä hylkäämispäätöksestä kanteen VAT and Duties Tribunalissa, joka vahvisti Commissionersien päätöksen ja katsoi, että SPHC-maksuista on maksettava arvonlisäveroa.

15 Everything Everywhere valitti VAT and Duties Tribunalin tuomiosta ennakkoratkaisupyynnön esittäneeseen tuomioistuimeen. Jälkimmäisen mukaan oikeusriita koskee ensisijaisesti kysymystä siitä, ovatko SPHC-maksut vastike televiestintäpalveluista erillisistä palveluista, jotka kuuluvat kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 1 ja 3 alakohdassa säädetyn vapautuksen soveltamisalaan.

16 Kansallinen tuomioistuin toteaa muun muassa, että pääasian asianosaiset ovat myöntäneet, että yhteisöjen tuomioistuin on jo tulkinnut kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 3 alakohtaa asiassa C-2/95, SDC, 5.7.1997 antamassaan tuomiossa (Kok., s. I-3017) ja erityisesti sen 53 ja 66 kohdassa, jossa todettiin, että ”tilisiirtoja koskevien liiketoimien” osalta on niin, että suoritettujen palvelujen on oltava sellaisia, että niillä siirretään varoja ja aiheutetaan oikeudellisia ja taloudellisia muutoksia. Kansallisen tuomioistuimen mukaan asianosaiset ovat kuitenkin eri mieltä siitä, miten nämä termit on ymmärrettävä.

17 Koska High Court of Justice (England & Wales), Chancery Divisionin mielestä pääasian ratkaisu riippuu unionin oikeuden tulkinnasta, se on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Mitkä ovat arvonlisäverosta vapautetun palvelun, jolla ’siirretään varoja ja aiheutetaan oikeudellisia ja taloudellisia muutoksia’, tyypilliset piirteet? Erityisesti kysytään seuraavaa:

a) Sovelletaanko vapautusta palveluihin, joita minkään rahoituslaitoksen, joka i) veloittaa yhtä tiliä, ii) tekee vastaavan hyvityksen toiselle tilille tai iii) suorittaa tehtävien i) ja ii) välillä tehtävän, ei muuten tarvitsisi suorittaa?

b) Sovelletaanko vapautusta palveluihin, joihin ei sisälly yhden tilin veloitusta ja toisen tilin vastaavaa hyvitystä koskevien tehtävien suorittamista mutta joiden voidaan, jos varojen siirto tapahtuu, katsoa jälkikäteen olleen tämän siirron syy?

2) Sovelletaanko kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 3 alakohdassa 'liiketoimille, jotka koskevat maksuja [tai] tilisiirtoja', myönnettyä vapautusta verovelvollisen nyt käsiteltävässä tapauksessa suorittamien kaltaisiin luotto- ja pankkikorttimaksujen vastaanotto- ja käsittelypalveluihin? Erityisesti tiedustellaan, kuuluvatko nämä palvelut [kuudennen direktiivin] 13 artiklan B kohdan d alakohdan 3 alakohdan soveltamisalaan sellaisessa tapauksessa, jossa selvitystiedostojen lähettäminen päivän päätteeksi verovelvollisen toimesta johtaa automaattisesti asiakkaan tilin veloittamiseen ja verovelvollisen tilin hyvittämiseen?

3) Riippuuko kysymykseen 2 annettava vastaus siitä, saako verovelvollinen edelleenlähetykseen tarvittavat valtuutuskoodit itse vai saako se ne tapahtumia vastaanottavan pankkinsa toimipaikan välityksellä?

4) Sovelletaanko kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 1 alakohdassa 'luottojen välitykselle' myönnettyä vapautusta verovelvollisen nyt käsiteltävässä tapauksessa tarjoamien kaltaisiin palveluihin, jotka liittyvät luottokorttimaksuihin ja joiden seurauksena asiakkaan luottotilille kirjataan lisää velkaa?

5) Sovelletaanko 'liiketoimille, jotka koskevat maksuja [tai] tilisiirtoja', myönnettyä vapautusta verovelvollisen nyt käsiteltävässä tapauksessa Post Officen ja Pay Pointin välityksellä tarjoamien palvelujen kaltaisiin, ulkopuolisia edustajia käyttäen suoritettujen maksujen vastaanotto- ja käsittelypalveluihin?

6) Sovelletaanko ’liiketoimille, jotka koskevat maksuja [tai] tilisiirtoja’, myönnettyä vapautusta sellaisia maksuja, jotka suoritetaan verovelvolliselle tai tämän edustajalle lähetettävällä sekillä ja jotka verovelvollisen ja sen pankin on käsiteltävä, koskeviin vastaanotto- ja käsittelypalveluihin?

7) Sovelletaanko ’liiketoimille, jotka koskevat maksuja [tai] tilisiirtoja’, myönnettyä vapautusta verovelvollisen nyt esillä olevassa tapauksessa tarjoamien kaltaisiin palveluihin, jotka koskevat pankissa suoritettujen käteismaksujen, joilla hyvitetään pankkijärjestelmän kautta verovelvollisen pankkitiliä, vastaanottoa ja käsittelyä?

8) Mitä erityisiä tekijöitä on otettava huomioon arvioitaessa, voidaanko maksua (kuten nyt kyseessä olevan kaltaista käsittelymaksua), jota verovelvollinen perii asiakkaaltaan tietyn maksutavan käyttämisestä tämän verovelvolliselle suorittamissa maksuissa ja joka on erikseen määritelty sopimusasiakirjassa ja eritelty asiakkaalle lähetetyissä laskuissa, pitää arvonlisäverotuksessa erillisenä palvelusuorituksena?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

18 Kansallinen tuomioistuin tiedustelee kysymyksillään yhtäältä, ovatko SPHC-maksut vastike Everything Everywheren asiakkailleen suorittamista palveluista, joihin sovelletaan kuudennen direktiivin 13 artiklan B kohdan d alakohdan 1 alakohdassa (neljäs kysymys) tai kyseisen 13 artiklan B kohdan d alakohdan 3 alakohdassa (ensimmäinen, toinen, kolmas, viides, kuudes ja seitsemäs kysymys) säädettyä vapautusta arvonlisäverosta, ja toisaalta, onko kyseinen palveluiden suoritus matkapuhelinpalveluista erillinen palvelusuoritus (kahdeksas kysymys).

19 Ensimmäiseksi on tarkasteltava kahdeksatta kysymystä, koska silloin, kun tällaista matkapuhelinpalveluiden suorituksesta erillistä palveluiden suoritusta ei ole, SPHC-maksuja kohdellaan verotuksellisesti samoin kuin näistä ensiksi mainituista palveluista maksettavia summia (ks. vastaavasti asia C-349/96, CPP, tuomio 25.2.1999, Kok., s. I-973, 32 kohta ja asia C-453/05, Ludwig, tuomio 21.6.2007, Kok., s. I-5083, 20 kohta).

Kahdeksas kysymys

20 Kansallinen tuomioistuin tiedustelee tällä kysymyksellä, ovatko lisämaksut, joita matkapuhelinpalvelujen tarjoaja perii asiakkailtaan silloin, kun nämä käyttävät tiettyjä maksutapoja, arvonlisäveron perimisen kannalta ja muun muassa kuudennessa direktiivissä säädettyjen vapautuksia koskevien säännösten soveltamisen kannalta vastike kyseisen palvelujen tarjoajan asiakkailleen suorittamasta maksujenkäsittelypalvelusta, jota on pidettävä matkapuhelinpalveluista erillisenä palveluna.

21 Kuudennen direktiivin 2 artiklasta seuraa, että jokaista palvelujen suoritusta on tavallisesti pidettävä erillisenä ja itsenäisenä (ks. mm. em. asia CPP, tuomion 29 kohta; asia C-111/05, Aktiebolaget NN, tuomio 29.3.2007, Kok., s. I-2697, 22 kohta ja asia C-461/08, Don Bosco Onroerend Goed, tuomio 19.11.2009, Kok., s. I-11079, 35 kohta).

22 Jotta arvonlisäverojärjestelmän toimivuutta ei vaarannettaisi, taloudelliselta kannalta katsottuna yhdestä ainoasta palvelujen suorituksesta koostuvaa liiketoimea ei kuitenkaan pidä jakaa keinotekoisesti osiin (ks. mm. em. asia CPP, tuomion 29 kohta; em. asia Aktiebolaget NN, tuomion 22 kohta ja asia C-242/08, Swiss Re Germany Holding, tuomio 22.10.2009, Kok., s. I-10099, 51 kohta).

23 Lisäksi useita muodollisesti erillisiä palvelujen suorituksia, jotka voidaan tehdä erikseen ja joita kutakin näin voidaan joko verottaa tai jotka kukin voidaan vapauttaa verosta, on tietyissä olosuhteissa pidettävä yhtenä ainoana liiketoimena, kun ne eivät ole itsenäisiä (ks. asia C-425/06, Part Service, tuomio 21.2.2008, Kok., s. I-897, 51 kohta; asia C-572/07, RLRE Tellmer Property, tuomio 11.6.2009, Kok., s. I-4983, 18 kohta ja em. asia Don Bosco Onroerend Goed, tuomion 36 kohta).

24 Näin on muun muassa silloin, kun yhden tai useamman seikan on katsottava muodostavan pääasiallisen palvelujen suorituksen, kun taas päinvastaisessa tapauksessa muiden seikkojen on katsottava olevan yksi tai useampi liitännäinen suoritus, joita kohdellaan verotuksellisesti samoin kuin pääasiallista suoritusta (ks. mm. em. asia CPP, tuomion 30 kohta; asia C-34/99, Primback, tuomio 15.5.2001, Kok., s. I-3833, 45 kohta; em. asia RLRE Tellmer Property, tuomion 18 kohta sekä yhdistetyt asiat C-231/07 ja C-232/07, Ladbroke ja Derby, määräys 14.5.2008, Kok., s. I-73*, 21 kohta).

25 Palvelujen suoritusta on pidettävä pääasialliselle palvelujen suoritukselle liitännäisenä etenkin silloin, kun se ei ole asiakaskunnan kannalta tavoite sinällään vaan keino nauttia toimijan tarjoamasta pääasiallisesta palvelusta parhaissa olosuhteissa (ks. mm. em. asia CPP, tuomion 30 kohta; em. asia Primback, tuomion 45 kohta; em. asia RLRE Tellmer Property, tuomion 18 kohta ja em. yhdistetyt asiat Ladbroke ja Derby, määräyksen 21 kohta).

26 Jotta voidaan määritellä, tarjoaako verovelvollinen kuluttajalle, jota pidetään keskivertokuluttajana, useita erillisiä pääasiallisia palvelujen suorituksia vai yhden ainoan palvelujen suorituksen, on selvitettävä kyseisen liiketoimen luonteenomaiset osatekijät ja otettava huomioon kaikki ne olosuhteet, joissa se suoritetaan (ks. vastaavasti em. asia CPP, tuomion 28 ja 29 kohta; em. asia Aktiebolaget NN, tuomion 21 ja 22 kohta; em. asia Ludwig, tuomion 17 kohta ja em. yhdistetyt asiat Ladbroke ja Derby, määräyksen 19 ja 20 kohta).

27 Pääasian oikeudenkäynnistä on todettava, että matkapuhelinpalvelu on keskeinen palvelu, jota Everything Everywheren kaltainen palvelujen tarjoaja asiakkailleen tarjoaa. Toiminta, jota tämä yritys harjoittaa laskuttaessaan tästä palvelusta, muun muassa sellaisen infrastruktuurin asettaminen asiakkaiden käytettäväksi, jonka avulla asiakkaat voivat suorittaa maksut paitsi suoraveloitusjärjestelmässä tai BACS-tilisiirtona, mutta myös luottokortilla, sekillä tai käteisellä, ei ole sen asiakkaiden kannalta tavoite sinällään. Tarjotuksi väitettyyn palveluun, jota kyseiset asiakkaat eivät voi hankkia käyttämättä matkapuhelinpalveluja, ei liity asiakkaiden kannalta minkäänlaista matkapuhelinpalvelusta erillistä intressiä. Se tarjoaa heille vain mahdollisuuden maksaa matkapuhelinlaskut itselleen helpoimmalla tavalla ja mahdollistaa lisäksi palvelujen tarjoajalle sen pääasiallisesti tarjoaman palvelun määrän lisäämisen (ks. vastaavasti em. asia Primback, tuomion 47 kohta).

28 Lisäksi maksun vastaanottaminen ja käsitteleminen liittyvät erottamattomasti kaikkiin vastikkeellisiin palvelujen suorituksiin. Tällaiseen suoritukseen kuuluu, että palvelujen tarjoaja pyytää maksua ja näkee tarvittavan vaivan, jotta asiakas voi tosiasiallisesti suorittaa maksun vastikkeena tarjotusta palvelusta. Pääsääntöisesti kaikki palvelujen suorituksen maksutavat merkitsevät, että palvelun tarjoaja ryhtyy tiettyihin toimenpiteisiin käsitelläkseen maksun, vaikka näiden toimenpiteiden laajuus voi vaihdella eri maksutapojen välillä. Ennakkoratkaisupyynnön esittämispäätöksessä olevan eri maksutapojen kuvailun mukaan jopa maksu suoraveloitusjärjestelmässä edellyttää, jotta maksu tosiasiallisesti toteutuisi, maksun saajan toimenpidettä, jossa tämä jälkimmäinen käyttää sille annettua valtuutusta ja vaatii kyseessä olevan asiakkaan pankkia siirtämään sille maksettavan summan (ks. vastaavasti asia C-175/09, AXA UK, tuomio 28.10.2010, Kok., s. I-10701, 9, 10 ja 33 kohta).

29 Se kahdeksannessa kysymyksessä esiin tuotu seikka, että sopimusasiakirjassa yksilöidään erillinen hinta tarjotuksi väitetylle rahoituspalvelulle ja että tämä hinta eritellään

erikseen asiakkaille lähetetyissä laskuissa, ei ole sellaisenaan ratkaiseva. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan nimittäin sillä, että on laskutettu vain yksi hinta tai että erillisistä hinnoista on määrätty sopimuksella, ei ole ratkaisevaa merkitystä määriteltäessä, onko katsottava, että on olemassa kaksi tai useampia erillisiä ja itsenäisiä liiketoimia tai että on olemassa vain yksi ainoa liiketoimi (ks. vastaavasti em. asia CPP, tuomion 31 kohta ja asia C-41/04, Levob Verzekeringen ja OV Bank, tuomio 27.10.2005, Kok., s. I-9433, 25 kohta).

30 Näin ollen Everything Everywheren asiakkailla, jotka maksavat matkapuhelinlaskunsa käyttämällä jotakin maksutapaa, jonka yhteydessä peritään SPHC-maksu, ei ole aikomusta ostaa kahta erillistä palvelua eli matkapuhelinpalvelua ja palvelua, jolla on tarkoitus taata, että heidän maksunsa käsitellään. Asiakkaan näkökulmasta maksujen käsittelypalvelun, jonka matkapuhelinpalveluiden tarjoajan väitetään suorittavan asiakkailleen, kun nämä matkapuhelinpalvelut maksetaan tiettyjä maksutapoja käyttäen, suorituksen on pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa katsottava olevan arvonlisäveron kannalta liitännäinen suoritus pääasialliseen matkapuhelinpalvelujen suoritukseen nähden (ks. analogisesti yhdistetyt asiat C-308/96 ja C-94/97, Madgett ja Baldwin, tuomio 22.10.1998, Kok., s. I-6229, 24 ja 25 kohta).

31 Tätä toteamusta ei voida horjuttaa verotuksen neutraalisuuden periaatteella, joka kuuluu erottamattomasti yhteiseen arvonlisäverojärjestelmään ja joka on esteenä sille, että keskenään samankaltaisten ja näin ollen kilpailevien palveluiden suorituksia kohdellaan arvonlisäverotuksessa eri tavalla (ks. mm. asia C-94/09, komissio v. Ranska, tuomio 6.5.2010, Kok., s. I-4261, 40 kohta ja asia C-58/09, Leo-Libera, tuomio 10.6.2010, Kok., s. I-5189, 34 kohta), koska Everything Everywheren tilanne on täysin erilainen kuin sellaisen taloudellisen toimijan tilanne, joka tarjoaa asiakkailleen rahoituspalveluita pääasiallisena palveluna.

32 Näin ollen kahdeksanteen kysymykseen on vastattava, että arvonlisäveron kantamista varten lisämaksut, jotka matkapuhelinpalveluiden tarjoaja perii asiakkailtaan silloin, kun asiakkaat eivät maksa näitä palveluita suoraveloitusjärjestelmässä tai BACS-tilisiirtona vaan luotto- tai pankkikortilla, sekillä tai käteisellä pankin konttorissa tai maksun vastaanottamiseen tämän palveluiden tarjoajan lukuun valtuutetun edustajan toimipisteessä, eivät ole vastike palvelujen suorituksesta, joka olisi erillinen ja itsenäinen pääasiallisesta palvelujen suorituksesta, jossa tarjotaan televiestintäpalveluita.

Ensimmäinen, toinen, kolmas, neljäs, viides, kuudes ja seitsemäs kysymys

33 Kun otetaan huomioon kahdeksanteen kysymykseen annettu vastaus, ensimmäiseen, toiseen, kolmanteen, neljänteen, viidenteen, kuudenteen ja seitsemänteen kysymykseen ei ole aiheellista vastata.

Oikeudenkäyntikulut

34 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Arvonlisäveron kantamista varten lisämaksut, jotka matkapuhelinpalveluiden tarjoaja perii asiakkailtaan silloin, kun asiakkaat eivät maksa näitä palveluita suoraveloitusjärjestelmässä tai Bankers' Automated Clearing Systemin välityksellä vaan luotto- tai pankkikortilla, sekillä tai käteisellä pankin konttorissa tai maksun vastaanottamiseen tämän palveluiden tarjoajan lukuun valtuutetun edustajan toimipisteessä, eivät ole vastike palvelujen suorituksesta, joka olisi erillinen ja itsenäinen pääasiallisesta palvelujen suorituksesta, jossa tarjotaan televiestintäpalveluita.

Allekirjoitukset